НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТМЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В. о. ректора
_____ Валерій МАРЧЕНКО
«__» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (АСИСТЕНТСЬКА)

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
Спеціальність	**032 Історія та археологія**
Освітній рівень	**третій (освітньо-науковий) рівень**
Освітня програма	**«Історія української культури»**

(за наявності)

Форма навчання	денна/заочна
Навчальний рік	2024/2025
Кількість кредитів ECTS	6/180
Мова викладання, навчання й оцінювання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Київ – 2024

Розробник:
Литвин Сергій Харитонович, доктор історичних наук, професор, в. о. завідувача кафедри психології та гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО:
В. о. завідувача кафедри _____ Сергій ЛИТВИН
Протокол № 1 30 08 2024 р.

ПОГОДЖЕНО з гарантом освітньої програми «Історія української культури»
Гарант освітньої програми _____ Сергій ЛИТВИН

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича педагогічна практика (асистентська) є невід'ємною частиною освітнього процесу в закладі вищої освіти, що пов'язує теоретичне навчання в аспірантурі, самостійну педагогічну роботу у ЗВО, дає змогу набути практичні вміння науково-педагогічної діяльності викладача-дослідника.

Метою практики є: закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, та застосування практичних умінь і навичок наукової та педагогічної діяльності з фаху.

Завдання практики є:

- поглиблення і розширення теоретичних знань із фахових, набутих здобувачами наукового ступеня «доктор філософії», застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- формування у здобувачів психолого-педагогічних та методичних умінь викладання фахових навчальних дисциплін у закладі вищої освіти;
- вироблення умінь організації основних форм навчання у закладі вищої освіти, застосування сучасних технологій та методик навчання;
- формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі здобувацькою аудиторією;
- набуття досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача закладу вищої освіти, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

2. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Шифр	Назва
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК8.	Здатність бути критичним та самокритичним. Здатність критично сприймати та аналізувати чужі думки й ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, рецензувати наукові публікації та автореферати, здійснювати критичний аналіз власних матеріалів.
ЗК 9	Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність).
ЗК 11	Комплексність у педагогічній діяльності щодо організації та здійсненняосвітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	
СК 3	Здатність планування та управління часом підготовки дисертаційного дослідження.
СК 8	Комплексність у публічному представленні та захисті результатів дисертаційного дослідження
СК 9	Здатність брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 1	ПРН 5 Вміння та навички організовувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень. Вміння та навички оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ПРН 12	Вміння та навички створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. Вміння та навички брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах
ПРН 13	Вміння та навички публічно представляти, захищати результати дисертаційного дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою, брати участь у критичному діалозі, зацікавити результатами історико-культурологічного дослідження на галузевому, міжгалузевому та регіональному рівнях. Вміння та навички використовувати сучасні засоби для візуальної презентації результатів дисертаційного дослідження.
ПРН 14	Здатність об'єднувати (синтезувати) та обговорювати публікації та події в межах дослідження історії культури
ПРН 18	Здатність детально розробляти та переконливо презентувати методично-обгрунтовані теорії з проведеного дослідження. Програмні результати наукової роботи.
ПРН 20	Участь з доповідями на конференціях, семінарах, форумах. Впровадження результатів дослідження у дослідницькій та навчальний процес

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (АСИСТЕНТСЬКОЇ)

Виконання програми здійснюється згідно із завданнями, що розподіляються за розділами і темами практики. Під час проходження практики здобувачіповинні виконувати поставлені програмою завдання.

№ з/п	Програма практики	Кількість годин
	Загальна кількість кредитів ЄКТС – 6/180	
1	**Змістовий модуль 1. Організація проходження практики.** 1.1. Організаційні заходи щодо проходження практики. 1.2. Аналіз структури і основних напрямів діяльності закладу чи установи,де проходитиме практика. 1.3. Визначення можливостей реалізації індивідуальних завдань на базахпрактики.	
	Разом:	**30**
2	**Змістовий модуль 2. Знайомство з групами здобувачів та відвідування лекцій і семінарських занять провідних викладачів кафедри.** 2.1. Відвідування лекції професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та її аналіз. 2.2. Відвідування лекції професора/доцента кафедри з дисципліни вибіркового циклу та її аналіз. 2.3. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та його аналіз. 2.4. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри з дисципліни вибіркового циклу та його аналіз.	
	Разом:	**30**
3	**Змістовий модуль 3. Відвідування лекцій і семінарських занять провідних викладачів кафедри, підготовка та проведення семінарського заняття.** 3.1. Відвідування лекції професора/доцента кафедри з дисципліни	

	обов'язкового циклу та її аналіз. 3.2. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та його аналіз. 3.3. Підготовка та проведення семінарського заняття з дисципліни вибіркового циклу. 3.4. Підготовка семінарського заняття з дисципліни обов'язкового циклу.	
	Разом:	**30**
4	**Змістовий модуль 4. Підготовка та проведення лекційних і семінарських занять.** 4.1. Підготовка та проведення семінарського заняття з дисципліни обов'язкового циклу. 4.2. Підготовка та проведення лекції з дисципліни вибіркового циклу. 4.3. Підготовка лекції з дисципліни обов'язкового циклу.	
	Разом:	**30**
5	**Змістовий модуль 5. Проведення лекційних занять, індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти, участь у поза аудиторних заходах кафедри** 5.1. Підготовка та проведення лекції з дисципліни обов'язкового циклу. 5.2. Індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти. 5.3. Участь у поза аудиторних заходах кафедри.	
	Разом:	**30**
6	**Змістовий модуль 6. Підготовка документів, оформлення звіту про проходження практики, підсумкова конференція** 6.1. Формування комплекту звітних матеріалів про проведення практики. 6.2. Підсумкова звітна конференція (доповідь здобувача-практиканта, презентація, обмін досвідом тощо).	
	Разом:	**30**

3.1.Програма педагогічної практики (асистентської).

Змістовий модуль 1. Організація проходження практики.

1.1. Організаційні заходи щодо проходження практики.

Ознайомлення з метою та завданнями практики, її програмою, отримання індивідуальних завдань проходження практики.

1.2. Аналіз структури і основних напрямів діяльності закладу чи установи,де проходитиме практика.

Ознайомлення із плануванням та організацією навчального, наукового та методичного процесу на кафедрі, основною кафедральною документацією.

1.3. Визначення можливостей реалізації індивідуальних завдань на базах практики.

Ознайомлення зі змістом навчальних курсів, їх методичним забезпеченням, обрання груп, з якими будуть проводитися лекційні та семінарські заняття.

Змістовий модуль 2. Знайомство з групами здобувачів та відвідування лекцій і семінарських занять провідних викладачів кафедри.

2.1. Відвідування лекції професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та її аналіз.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою лекції, рекомендованою літературою. Знайомство з групою студентів, де буде проведена лекція. Відвідування лекції професора/доцента кафедри. Підготовка коротких нотаток щодо відвідуваної лекції.

2.2. Відвідування лекції професора/доцента кафедри з дисципліни вибіркового циклу та її аналіз.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальних дисциплін та тематикою лекції, рекомендованою літературою. Знайомство з групою студентів, де буде проведена лекція. Відвідування лекції професора/доцента кафедри. Підготовка коротких нотаток щодо відвідуваної лекції.

2.3. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та його аналіз.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою семінарського заняття, рекомендованою літературою. Знайомство з групою здобувачів, де буде проведено семінарське заняття. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри. Підготовка коротких нотаток щодо відвідуваного семінарського заняття.

2.4. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри з дисципліни вибіркового циклу та його аналіз.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою семінарського заняття, рекомендованою літературою. Знайомство з групою здобувачів, де буде проведено семінарське заняття. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри. Підготовка коротких нотаток щодо відвідуваного семінарського заняття.

Змістовий модуль 3. Відвідування лекцій і семінарських занять провідних викладачів кафедри, підготовка та проведення семінарського заняття.

3.1. Відвідування лекції професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та її аналіз.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою лекції, рекомендованою літературою. Знайомство з групою здобувачів, де буде проведена лекція. Відвідування лекції професора/доцента кафедри. Підготовка коротких нотаток щодо відвідуваної лекції.

3.2. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри з дисципліни обов'язкового циклу та його аналіз.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою семінарського заняття, рекомендованою літературою. Знайомство з групою здобувачів, де буде проведено семінарське заняття. Відвідування семінарського заняття професора/доцента кафедри. Підготовка коротких нотаток щодо відвідуваного семінарського заняття.

3.3. Підготовка та проведення семінарського заняття з дисципліни вибіркового циклу.

Ознайомлення зі змістом навчальної дисципліни та тематикою семінарського заняття, рекомендованою літературою. Розроблення змісту та підготовка конспекту семінарського заняття (семінарське заняття № 2). Знайомство з

групою здобувачів, де буде проведено семінарське заняття. Проведення семінарського заняття та його обговорення з керівником практики.

3.4. Підготовка семінарського заняття з дисципліни обов'язкового циклу.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою семінарського заняття, рекомендованою літературою. Розроблення змісту семінарського заняття (семінарське заняття № 2).

Змістовий модуль 4. Підготовка та проведення лекційних і семінарських занять.

4.1. Підготовка та проведення семінарського заняття з дисципліни обов'язкового циклу.

Підготовка конспекту семінарського заняття (семінарське заняття № 2). Знайомство з групою здобувачів, де буде проведено семінарське заняття. Проведення семінарського заняття та його обговорення з керівником практики.

4.2. Підготовка та проведення лекції з дисципліни вибіркового циклу.

Ознайомлення зі змістом силабусу навчальної дисципліни та тематикою лекції, рекомендованою літературою. Розроблення змісту та підготовка розгорнутого плану-конспекту лекції (лекція № 1). Знайомство з групою студентів, де буде проведена лекція. Проведення лекції та її обговорення з керівником практики.

4.3. Підготовка лекції з дисципліни обов'язкового циклу.

Ознайомлення зі змістом робочої програми навчальної дисципліни та тематикою лекції, рекомендованою літературою. Розроблення змісту лекції (лекція № 2).

Змістовий модуль 5. Проведення лекційних занять, індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти, участь у поза аудиторних заходах кафедри.

5.1. Підготовка та проведення лекції з дисципліни обов'язкового циклу.

Підготовка розгорнутого плану-конспекту лекції (лекція № 2). Знайомство з групою студентів, де буде проведена лекція. Проведення лекції та її обговорення з керівником практики.

5.2. Індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти.

Ознайомлення зі змістом бакалаврської робіт здобувачів вищої освіти. Участь разом з керівниками бакалаврських робіт у роботі над їх змістом зі здобувачами вищої освіти.

5.3. Участь у поза аудиторних заходах кафедри.

Ознайомлення зі змістом поза аудиторної роботи кафедри. Участь в обговоренні планування поза аудиторної роботи. Допомога у заходах кафедри наукового та творчого спрямування (наукові конференції, круглі столи, дискусії тощо).

Змістовий модуль 6. Підготовка документів, оформлення звіту про проходження практики, підсумкова конференція.

6.1. Формування комплекту звітних матеріалів про проведення практики.

Підготовка пакету документів практиканта (конспекти лекцій та семінарів, щоденник з практики, звіт з практики та ін.)

6.2. Підсумкова звітна конференція (доповідь здобувача-практиканта, презентація, обмін досвідом тощо).

Підготовка та участь у звітній конференції з практики. Обмін досвідом з іншими здобувачами вищої освіти. Обговорення та пропозиції щодо покращення проведення практики.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

4.1. Термін проходження практики.

Тривалість практики – III курс, V семестр, 4 тижні.

4.2. Бази практики.

Педагогічна практика (асистентська) – це активна практична викладацька діяльність аспіранта за фахом, що відбувається, як правило, безпосередньо в освітньому процесі Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, на кафедрі, де працює науковий керівник.

Предметом педагогічної практики (асистентської) виступає окрема дисципліна або дисципліни навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти. Педагогічна практика (асистентська) є наближеною до напрямів наукових досліджень аспіранта.

Відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії, педагогічна практика (асистентська) проводиться у 6 семестрі в обсязі 180 год. (6 кредитів). З перших днів практики з добувач має ознайомитися зі групами (групою) здобувачів, з організацією навчально-виховної роботи: відвідати лекції, практичні (чи семінарські) заняття, провести аналіз занять, скласти план індивідуальної роботи на весь період практики протягом чотирьох тижнів. За домовленістю з науковим керівником аспірант проводить аудиторні заняття.

Здобувачі-практиканти опановують ролі асистентів та викладачів навчальних дисциплін циклу професійної, загальної підготовки *першого (*бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Також для проходження педагогічної практики (асистентської) здобувачі можуть долучатись до навчального процесу інших кафедр Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

4.3. Обов'язки здобувачів вищої освіти.

Навчальна робота:

За час проходження педагогічної практики (асистентської) (термін проходження визначається згідно з навчальним планом) аспірант має виконати такі види робіт:

- спостереження за заняттями викладачів та проведення аналізу цих занять;
- підготовку та проведення лекційних (та/чи семінарських, практичних) занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення для проведення лекційних (та/чи семінарських, практичних) занять;
- розроблення завдань та організацію самостійної роботи здобувачів з дисциплін, які читає аспірант-практикант.

Науково-дослідна робота:

- вивчення наукової літератури з метою вдосконалення своїх знань, навичок, умінь;
- проведення анкетування для вивчення структури мотивації студентів до навчальної діяльності, а також для виконання завдань дисертаційного дослідження;
- вивчення та узагальнення творчого досвіду викладачів ЗВО;

проведення досліджень, необхідних для написання дисертації, та/ або участь у науково-методичних семінарах, конференціях.

4.4. Керівництво педагогічною практикою (асистентською).

Навчально-методичне керівництво педагогічною практикою (асистентською) здобувача здійснює завідувач відділу аспірантури і докторантури Загальне керівництво та контроль щодо виконання програми практики покладено на завідувача кафедри. Керівником практики є науковий керівник здобувача.

Завідувач відділу аспірантури та докторантури:

- забезпечує та контролює інформування здобувачів вищої освіти про місце, терміни практики та форми звітування;
- здійснює контроль за організацією та за проведенням практики кафедрами, виконанням програми практики, своєчасним підбиттям підсумків, а також складанням звітної документації за результатами практики.

Керівник практики:

- розробляє та погоджує із завідувачем кафедри тематику індивідуальних завдань на практику;
- до початку практики проводить із здобувачами вищої освіти інструктаж із безпеки життєдіяльності та охорони праці;
- видає здобувачам індивідуальні завдання на практику;
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проведення;
- надає методичну допомогу здобувачам під час виконання індивідуальних завдань і опрацювання матеріалів практики;
- проводить обов'язкові консультації щодо оброблення зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- інформує здобувачів про порядок подання звітів про практику;

приймає захист звітів, на підставі чого оцінює результати практики здобувачів та виставляє оцінку;

- за результатами практики подає звіт здобувачів у відділ аспірантури та докторантури, завідувачу кафедри з пропозиціями щодо поліпшення її організації.

Звіт із практики здобувачі вищої освіти захищають у складі комісії: завідувач кафедри, керівник практики і завідувач відділу аспірантури та докторантури.

4.5. Вимоги щодо дотримання академічної доброчесності в процесі проходження практики.

У процесі розроблення лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять, підготовки їх конспектів, звітної документації за результатами практики аспірант має дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Основні принципи академічної доброчесності:

- старанність здобувача, самостійність в освітній/актично-професійній/ дослідницькій діяльності;
- відповідальність здобувача за власну роботу, чесне здобуття оцінок;
- толерантне ставлення до думок інших, взаємоповага;
- достойна та моральна поведінка здобувача освітніх послуг.

Освітня політика ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається низкою вимог до здобувача. Наприклад, недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування; при опрацюванні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач має вказати джерело, використане під час виконання завдання, тощо.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних, раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація – вигадування даних чи фактів, що використовуються в наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються наукових досліджень.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (захист матеріалів практики);
- повторне проходження практики.

Дотримання академічної доброчесності передбачає відповідальність аспіранта, це виявляється, зокрема, у здатності переконати викладача/ викладачів, що продукт його діяльності є самостійною роботою.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Ознайомлення з робочою документацією кафедри.
2. Ознайомлення зі змістом освітніх програм «Культурологія» першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів, вибір дисциплін, які максимально відповідають темі дисертаційного дослідження.
3. Ознайомлення зі змістом дисциплін основного та вибіркового циклів спеціальності «Культурологія» першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів відповідно до силабусів та робочих програм навчальних дисциплін, вибір дисциплін, які максимально відповідають темі дисертаційного дослідження.
4. Знайомство з розкладом занять, вибір груп, складання розкладу відвідуваних занять професорів/доцентів, які викладають дисципліни

основного та вибіркового циклів.

5. Підготовка до відвідування занять дисциплін основного та вибіркового циклів, що викладаються провідними професорами/доцентами кафедри, які максимально відповідають темі дисертаційного дослідження.

6. Розробка змісту та підготовка конспекту двох семінарських занять дисциплін основного та вибіркового циклів, які максимально відповідають темі дисертаційного дослідження.

7. Розробка змісту та підготовка розгорнутого плану-конспекту двох лекційних занять дисциплін основного та вибіркового циклів, які максимально відповідають темі дисертаційного дослідження.

8. Ознайомлення зі змістом бакалаврських робіт здобувачів вищої освіти, участь разом з керівниками бакалаврських робіт, які максимально відповідають темі дисертаційного дослідження, у роботі над їх змістом зі здобувачами вищої освіти.

9. Ознайомлення зі змістом поза аудиторної роботи кафедри, участь в обговоренні планування поза аудиторної роботи та допомога у заходах кафедри наукового та творчого спрямування відповідно до теми дисертаційного дослідження

6. ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Після закінчення практики аспіранти зобов'язані здати такі документи:

1. Відгук керівника практики і його рекомендовану оцінку роботи аспіранта-практиканта.
2. Звіт про проходження асистентської педагогічної практики (асистентської) (Додаток 1).
3. Два розгорнутих конспекти проведених навчальних занять у студентській аудиторії (Додаток 1,2).
4. Розроблене аспірантом (аспіранткою) навчально-методичне забезпечення для проведення навчальних занять зі здобувачами ЗВО.

Здобувач освітнього ступеня доктор філософії після закінчення практики здає підписаний науковим керівником звіт про проходження практики у відділ аспірантури та докторантури. Приклад оформлення звіту здобувача-практиканта подано в Додатку 1.

Під час оформлення документів практики важливо врахувати:

- виклад думок має бути послідовним, без повторень та без уживання слів і фрагментів, які не несуть змістового, суттєвого навантаження;
- думки мають бути оформлені грамотно, відповідно до норм сучасної української літературної мови;
- для друкування текстів документації на папері формату А4 (210 х 297 міліметрів) потрібно використовувати гарнітуру Times New Roman, шрифт розміром 14 друкарських пунктів, міжрядковий інтервал – 1-1,5, для друкування заголовків – напівжирний шрифт (прямий чи курсив).

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання педагогічної практики (асистентської) здійснюється за 100-бальною шкалою та включає суму балів за оформлення звітних документів про проходження практики (максимально70 балів) та суму балів за захист матеріалів практики (максимально 30 балів). При цьому береться до уваги відгук керівника,якість оформлення звіту, інших документів, самостійно складених здобувачем. Захист практики здійснюється протягом перших десяти після закінчення практики.

Таблиця 1.

Оцінювання роботи аспіранта під час педагогічної практики (асистентської)

№	Вид діяльності здобувача вищої освіти	Кількість балів
1.	Виконання завдань практики (цілевідповідність, культура мовлення, якість оформлення матеріалів).	25
2.	Виконання індивідуальних завдань відповідно до індивідуального плану аспіранта-практиканта/	25
3.	Оформлення звітної документації, матеріалів практики (відповідність формі, культура оформлення).	20
4.	Своєчасність подання звітної документації.	5
5.	Публічний захист матеріалів педагогічної практики (логічність, послідовність викладу, уміння зацікавити аудиторію, відповідність виступу презентації поставленому завданню, культура мовлення, участь у дискусії, використання наочності й технічних засобів).	25
	ВСЬОГО	**100**

.

Таблиця 2.

Шкала оцінювання: національна та ECTS.

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

Критерії оцінювання результатів здобувача в процесі проходження педагогічної практики (асистентської)

90-100 ***балів – А «Відмінно»:*** ставиться здобувачу за старанне виконання програми практики, якщо він сумлінно й відповідально виконав обов'язки практиканта; свідомо дотримувався принципів академічної доброчесності; мотивовано проводив заняття зі здобувачами на високому науково-методичному рівні; продемонстрував уміння працювати з літературою та джерельною базою; доцільно застосовував на заняттях зі здобувачами ефективні методи і засоби навчання/ контролю; на високому методичному рівні підготував методичне забезпечення для занять зі здобувачами; відвідав та обговорив заняття викладачів ЗВО; якісно оформив та вчасно подав на перевірку звітну документацію з педагогічної практики (асистентської); приймав участь у науково-методичній роботі, виступив на звітній конференції з презентацією.

82-89 ***балів – В «Добре»***: ставиться здобувачу за старанне й відповідальне виконання програми педагогічної практики (асистентської), якщо він: ознайомився з інструктажем щодо практики; дотримувався принципів академічної доброчесності; мотивовано проводив заняття на достатньому науково- методичному рівні; продемонстрував уміння працювати з літературою та джерельною базою; доцільно застосовував на заняттях зі методи і засоби навчання/ контролю; на високому достатньому рівні підготував методичне забезпечення для занять зі здобувачами; ознайомився з досвідом роботи викладачів ЗВО; оформив та вчасно подав на перевірку звітну документацію з практики, виступив на звітній конференції .

74-81 бал – С «Добре»:ставиться здобувачу за виконання програми педагогічної практики, виконав обов'язки практиканта на належному рівні; достатньо ознайомився з інструктажем щодо практики; дотримувався принципів академічної доброчесності; мотивовано проводив заняття зі на достатньому науково-методичному рівні; продемонстрував уміння працювати з літературою та джерельною базою; намагався доцільно застосовувати на заняттях зі ефективні методи і засоби навчання/ контролю; виявляв спробу підготувати методичне забезпечення для занять на належному методичному рівні; ознайомився з досвідом роботи викладачів ЗВО; мав незначні зауваження щодо якісного оформлення/ вчасного подання на перевірку звітної документації з практики; прийняв участь у звітній конференції.

64-73 ***бали – D «Задовільно»:*** ставиться здобувачу за виконання програми педагогічної практики (асистентської), поверхово ознайомився з інструктажем щодо практики; виконував обов'язки практиканта із зауваженнями; присутність у ЗВО була недостатньою; дотримувався принципів академічної доброчесності; проводив заняття зі на посередньому науково-методичному рівні; не виявив бажання продемонструвати належні вміння працювати з літературою та джерельною базою; намагався застосовувати на заняттях зі різні методи і засоби навчання/ контролю; підготував методичне забезпечення для занять на посередньому методичному рівні; намагався ознайомитися з досвідом роботи викладачів ЗВО; мав суттєві зауваження щодо оформлення/ вчасного подання

на перевірку звітної документації з практики; прийняв участь у звітній конференції.

60-63 ***бали – E «Задовільно»:*** ставиться здобувачу за виконання програми педагогічної практики (асистентської), виявив байдужість до ознайомлення з інструктажем щодо практики; виконував обов'язки практиканта із зауваженнями; не завжди послідовно й належно дотримувався принципів академічної доброчесності; проводив заняття зі на низькому науково-методичному рівні; не виявив бажання продемонструвати належні вміння працювати з літературою та джерельною базою; на заняттях переважно застосовував одноманітні методи навчання/ контролю; підготував методичне забезпечення для занять на низькому методичному рівні; епізодично виявляв байдужість під час ознайомлення з досвідом роботи викладачів ЗВО; не виявив інтересу до представлення належного рівня власної професійно-педагогічної підготовки; мав суттєві зауваження щодо оформлення/ вчасного подання на перевірку звітної документації з педагогічної практики.

35-59 балів FX «Незадовільно»: ставиться здобувачу за педагогічну практику, якщо він: не виконав програми педагогічної практики (асистентської). У разі отримання незадовільної оцінки за практику аспірант обов'язково має пройти її повторно у визначений відповідальною особою час.

1-34 бали **F** ***«Незадовільно»:*** відгук про проходження практики негативний, на запитання членів комісії здобувач не дає правильних відповідей, програма фахової практики не виконана.

8. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

Захист матеріалів педагогічної практики (асистентської) проводиться шляхом презентації результатів проходження практики перед комісією (завідувач кафедри, керівник практики, завідувач відділу аспірантури та докторантури). Керівник педагогічної практики, ураховуючи думку комісії, виконання всіх видів завдань, якість оформлення звітної документації, процедуру захисту практики виставляє загальну оцінку за проходження педагогічної практики (асистентської) відповідно шкали оцінювання: національна та ECTS (Таблиця 2).

Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість за підписами членів комісії. Здобувач, який не виконав програму практики чи отримав незадовільний відзив (характеристику) або незадовільну оцінку при захисті, направляється на практику повторно. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики – Вченою радою Інституту не менше одного разу протягом навчального року.

Захист матеріалів педагогічної практики (асистентської) проводиться шляхом презентації результатів проходження практики перед комісією (завідувач кафедри, керівник практики, завідувач відділу аспірантури та докторантури). Керівник педагогічної практики здобувача, ураховуючи думку комісії, виконання всіх видів завдань, якість оформлення звітної документації, процедуру захисту практики виставляє загальну оцінку за проходження педагогічної практики (асистентськоїої) відповідно шкали

оцінювання: національна та ECTS (7.1.).

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Євсюков О. Ф. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Харків, 2021. 264 с.
2. Зайченко І., Теслюк В., Каленский А.Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи. Київ: Ліра-К, 2018. 484 с.
3. Культурологія : підруч. для студ. вищ. навч. закладів кол. авторів; за ред. А .Є. Конверського. Харків : Фоліо, 2013. 863 с.
4. Культурологія. Термінологічний словник. Чернівці: Книги ХХІ, 2009. 267 с.
5. Лабінцева Л. П. Актуальні проблеми музичної освіти: навч. посібник. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. 127 с.
6. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 472 с.
7. Шейко В. М. Історія української культури: монографія. Харків: ХДАК, 2201. 400 с.

Додаткові інформаційні ресурси:

1. Про вищу освіту: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws /show/1556-18#Text
2. Про освіту: Закон України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст. 380). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/
4. Наукова періодика України. URL: http://journals.uran.ua
5. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККіМ. URL: http://library.nakkkim.edu.ua/
6. Електронна бібліотека Національної парламентської бібліотеки України. URL: http://elib.nplu.org/

ДОДАТКИ

Додаток 1

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ _____
КАФЕДРА _____

ЗВІТ

<u>про проходження педагогічної практики (асистентської)</u>

доктора філософії ІІІ року навчання

спеціальності_____

_____

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Науковий керівник практики: _____

Період проходження: _____

Загальній обсяг: 6/180

КИЇВ-202_

1. Стислий опис змісту педагогічної практики (асистентської)

1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу в закладі вищої освіти.
2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів закладу вищої освіти під час відвідування занять з навчальних дисциплін.
3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота з дисциплін.
4. Самостійне проведення навчальних занять з образної дисципліни (лекцій, семінарів), самоаналіз отриманих результатів.
5. Індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти
6. Планування, підготовка та участь у наукових заходах кафедри.
7. Підготовка звіту з практики та участь у звітній конференції з практики на кафедрі.

2. План проходження практики

Зміст роботи	**Дні тижня/години**				
	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт
Перший тиждень (_____)					
Другий тиждень (_____)					
Третій тиждень (_____)					
Четвертий тиждень (_____)					

3. Розклад та тематика відвідуваних занять

Дата і час проведення	**Академічна група**	**Тема заняття**	**Вид занять**

			лекція
			лекція
			семінар
			семінар
			лекція
			семінар

4. Розклад та тематика проведених занять

Дата і час проведення	Академічна група	Тема заняття	Вид занять
			семінар
			семінар
			лекція
			лекція

5. Значення практики для оволодіння майбутньою спеціальністю

6. Пропозиції щодо поліпшення організації і проведення практики

Здобувач ступеня доктор філософії _____ _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Науковий керівник практики _____ _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

«____» _____ 202___р.
(дата)

Додаток 2

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ
ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ ЛЕКЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ _____

КАФЕДРА _____

ПЛАН-КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ

з навчальної дисципліни «_____»
(назва дисципліни)

на тему «_____»
(назва теми)

Проведено «____» _____ 20__ р.
в групі _____, _____ курс,
денної форми навчання

ВИКОНАВ:
аспірант ІІІ року навчання, гр. ____,
спеціальність _____,
ОНП «_____»
_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

ПЕРЕВІРИВ:
керівник
_____
_____
(науковий ступінь, вчене звання, посада)
_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

Київ-202_

І. Мета лекції.

Вказати, виходячи із змісту робочої програми (силабусу) курсу, конкретний результат, який планується досягти.

Навчальна мета передбачає формування у здобувачів: знань про …; розуміння понять (теорій, законів тощо); осмислення закономірностей (теорій, підходів тощо); умінь дискусії (діалогу) з проблем …; ціннісних уявлень про …; особистісного ставлення до …; особистісних поглядів стосовно …; критичного ставлення до проблем … .

ІІ. Методи та прийоми навчання.

Зазначити, які методи та прийоми навчання застосовуються під час лекції для досягнення визначеної мети.

Методи та прийоми передачі та обміну словесною інформацією: розповідь; бесіда; мозкова атака; дискусія; діалог.

Методи та прийоми переконування: апеляція до висловлювань відомих людей; проведення доказів; висловлювання аргументів «за» і «проти»; апеляція до позитивних і негативних емоцій здобувачів; діагностичне питання.

Методи та прийоми розвитку розумових дій: аналіз; синтез; порівняння; розрізнення; аналогія; узагальнення; екстраполяція; міркування; дедукція; індукція.

ІІІ. Наочність та ТЗН.

Зазначити використані під час лекції таблиці, схеми, графіки, макети, приладдя тощо, а також технічні засоби навчання.

ІV. Основні питання лекції.

Скласти список головних питань лекції (не більше чотирьох).

V. Хід лекції.

Розкрити зміст інформації, що висвітлюється під час лекції, описати дії викладача, застосування методів навчання та виховного впливу на здобувачів, зазначити питання для обговорення, дискусії, діалогу.

Вступна частина (до 10 хв.).

Привітання викладача зі здобувачами. Налагодження зв’язку із пройденим навчальним матеріалом і новою інформацією, визначення її місця і ролі у системі навчального курсу, прогнозування щодо подальшого її розгляду. Повідомлення теми лекції, створення у здобувачів позитивної установки на її вивчення. Визначення основних питань лекції, повідомлення рекомендованої літератури. Захоплення уваги здобувачів, психологічна підготовка до розгляду основних питань лекції, виокремлення їхнього зв’язку з майбутньою професійною діяльністю.

Основна частина (70-75 хв.).

Висвітлення кожного питання окремо. Показ логічного переходу від одного питання до іншого, здійснення підсумку після кожного етапу. Опис шляху обґрунтування понять, термінів, теорій, концепцій тощо, виокремлення критеріальних ознак, складових, основних елементів. Показ логіки пояснення, інтерпретації явищ. Опис дій викладача з метою забезпечення розуміння, осмислення здобувачами змісту. Розкриття кожного методу, прийому формування мисленнєвих дій, що застосовуються під час лекції. Зазначення міжпредметних зв'язків, практичних прикладів, спрямованості навчальної інформації на професійну діяльність здобувачів. Виокремлення питань для бесіди, дискусії чи діалогу, отримання зворотного зв'язку. Опис дій викладача для розвитку інтересу до змісту лекції.

Заключна частина (5-10 хв.).

Здійснення логічних висновків про основні поняття, положення, що розглядаються. Повідомлення про досягнення запланованої мети лекції, оцінка спільної взаємодії зі здобувачами. Визначення характеру підготовки до семінарського заняття й обговорення аналізу зазначених питань, положень на занятті. Коротке повідомлення питань, проблем, що будуть розглядатися у наступній лекції у взаємозв'язку з висвітленими. Створення позитивних очікувань. Подяка здобувачам за увагу.

VI. Рекомендована література.

Вказати основний та додатковий списки інформаційних джерел по темі лекції.

Додаток 3

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ПЛАНУ-КОНСПЕКТУ СЕМІНАРСЬКОГО/ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ _____
КАФЕДРА _____

ПЛАН-КОНСПЕКТ СЕМІНАРСЬКОГО/ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

з навчальної дисципліни «_____»
(назва дисципліни)

на тему «_____»
(назва теми)

Проведено «____» _____ 20__ р.
в групі _____, _____ курс,
денної форми навчання

ВИКОНАВ:
аспірант ІІІ року навчання, гр. ____,
спеціальність _____,
ОНП «_____»
_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

ПЕРЕВІРИВ:
керівник
_____
_____
(науковий ступінь, вчене звання, посада)
_____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

КИЇВ-202_

І. Мета заняття.

Вказати, виходячи із змісту робочої програми (силабусу) курсу, конкретний результат, який планується досягти.

Семінарське заняття: визначити …, дослідити …, обговорити …, порівняти …, заслухати …, провести дискусію з питання … тощо.

ІІ. Методи та прийоми навчання.

Зазначити, які методи та прийоми навчання застосовуються під час заняття для досягнення визначеної мети.

Семінарське заняття: розповідь; порівняння; спростування; обґрунтований доказ; узагальнення; оцінка видів діяльності; виведення формули або закону на основі власних знань тощо.

ІІІ. Наочність та ТЗН.

Зазначити використані під час заняття таблиці, схеми, графіки, макети, приладдя тощо, а також технічні засоби навчання.

ІV. Основні питання практично-семінарського заняття.

Скласти список основних питань для обговорення на семінарі або опрацювання на практичному занятті.

V. Хід заняття.

Розкрити зміст інформації, що обговорюється та практично досліджується на занятті.

Організаційна частина (2-3 хв.).

Привітання викладача зі здобувачами. Виявлення відсутніх. Перевірка підготовленості групи та техніки до заняття.

Стимулювання і мотивація навчальної діяльності здобувачів (до 5 хв.).

Повідомлення теми, мети та завдань заняття. Мотивація вивчення (опрацювання) теми через коротку бесіду, що передбачає з'ясування значущості теми і її професійної спрямованості. Повідомлення (уточнення) плану заняття.

Опрацювання основних питань заняття (70-75 хв.).

Необхідно подбати про поетапне обговорення, сприймання, розуміння, закріплення і застосування здобувачами вивченої навчальної інформації.

Конкретно зазначити методи, прийоми та засоби навчання, що використовуються у процесі опрацювання кожного основного питання семінарського заняття: *бесіда* (фронтальна, проблемна тощо); *дискусія* чи *диспут*; *розповідь*; *повідомлення*; виконання *індивідуальних практичних* завдань (на дошці чи комп'ютері, побудова та аналіз графіків, розв'язання проблемних чи тестових завдань, розрахункових задач тощо); *узагальнення*; *порівняння* та ін.

Підбиття підсумків заняття (до 5 хв.).

Коротке повідомлення про виконання мети та завдань заняття, огляд та аналіз здобутих результатів. Оцінювання діяльності групи і окремих здобувачів.

VI. Рекомендована література.

Вказати основний та додатковий списки інформаційних джерел по темі семінарського заняття.